

Andreas Skeide
Behind the Lines
 TOTO Publishing, 2015
 240 sider

ET GLIMT BAK FASADEN

Psykologi har hittil ikke vært noen obligatorisk del av arkitektutdannelsen, så vidt jeg vet. Mens typologiske fagfelt som utformingen av helse- og skolebygninger tar i bruk forskningsbasert kunnskap, kan spørsmålet om hva som driver arkitektene, og hvordan de tenker, ofte føles utilnærmelig, og det kan virke som om en forskningsbasert objektivitet ligger utenfor fagets komfortsone.

Arkitekturbøker, monografier og andre publikasjoner som tar for seg arkitektur er grafiske eksempler på dette – pragmatisk frie som de ofte er for den menneskelige dimensjonen, eller for noen som helst tilnærming til hvordan mennesker faktisk fungerer. På samme måte antyder arkitekturfotografier ofte at enhver innlemelse av mennesker i et bilde av bygninger er tabu. Det er i denne konteksten at *Behind the Lines*, en liten bok om det unge Trondheimsbaserte kontoret TYIN Tegnestue, gir provokativ næring til tankene. Boken går lenger enn mange monografier i å diskutere

prøvelsene ved å være unge, rastløse arkitekter, og gjør et seriøst forsøk på å avdekke de emosjonelle landskapene og erfaringene som ligger bak bildene av vakre konstruksjoner og bygninger på fjerne steder. Slik sett befinner boken seg langt unna den gjengse monografien, selv om språket denne psykologiske reisen blir formidlet i fremstår som slående enkelt. Hvordan TYIN ble dratt inn i arkitekturverdens mediasirkus, i kjølvannet av den internasjonale suksessen, er en erfaring som nevnes flere steder i fortellingen, uten at den blir diskutert eller utforsket. Det kan være et resultat av hvordan sosiale medier-generasjonen diskuterer emosjonelle landskaper, eller kanskje det ikke engang har falt TYIN inn å se noe nærmere på dette.

Behind the Lines handler om TYINs to grunnleggere, Andreas Gjertsen og Yashar Hanstad, og deres reise fra å være entusiastiske, om enn uerfarne og uprøvde NTNU-studenter, gjennom raden av "humanitære" prosjekter i Thailand og Indonesia, som gjorde dem verdenskjente etter at bildene av prosjektene deres spredde seg på nettet.

De siste kapitlene fokuserer på de nyere prosjektene deres i Norge. Den tospråklige boken, publisert på engelsk/japansk av et

"Behind the Lines handler om TYINs to grunnleggere og deres reise fra å være entusiastiske, om enn uerfarne og uprøvde NTNU-studenter, gjennom raden av "humanitære" prosjekter i Thailand og Indonesia, som gjorde dem verdenskjente etter at bildene av prosjektene deres spredde seg på nettet."

forlag i Tokyo, har en fortellende hovedkommentar skrevet av Andreas Skolde, og tar for seg arbeidene prosjekt for prosjekt, inkludert noen ord om hva som foregikk i hodene til Gjertsen og Hanstad, før den konkluderer med et intervju skrevet av en ung akademiker, Ken Tashi Oshima.

I hovedteksten diskuterer TYIN hvor desorienterende hele opplevelsen har vært, ikke minst når det gjelder misforholdet mellom hvordan prosjekter har blitt presentert i media og de faktiske forholdene. I forordet uttrykker de et ønske om at boken skal være "den nakne sannheten" om TYINs historie hittil, og de er avvæpnende ærlige når det gjelder hvordan de mislyktes med to av pro-

sjektene i Thailand, Soe Ker Tie-husene og Klong Tuey Community Lantern. Dette var prosjekter som ble hyllet i det fjerne Medialand, samtidig som man på stedet prøvde å rette opp de arkitektoniske feilgrepene, noe som bare økte misforholdet mellom bildet av prosjektene og virkeligheten.

Ved avslutningen av *Behind the Lines*, som presenteres som første kapittel i en større fortelling, fremstår de to TYIN-guttene som tydelige på at ingenting virkelig har endret seg; de gjør fremdeles det de engang hadde satt seg fore, selv om de nå kan trekke på et større lager av kunnskap og erfaring. Imidlertid blir ikke det unike ved deres erfaring – deres eksveileder og mentor Hans Skotte introduserte dem som et "fenomen" på Rørosseminaret tidligere i år – vektlagt eller utforsket videre. Den åpenbart unge og søkende formen reisen til Østen hadde, og hvorvidt den tilfredstilte noen psykologiske behov som de "kjedelige" studiene ikke gjorde, blir ikke nevnt. Det kommer heller ikke noen diskusjon av den rollen de selv spilte i mediasirkuset, inkludert hvordan de har gjort bruk av de forførende tjenestene til fotografvennen Pasi Aalto, noe som åpenbart har hatt stor effekt. Det føles kanskje ikke "arkitektete" nok for en

monografi å vurdere de dimensjonene som har med media og psykologi å gjøre, men i realiteten er dette sentrale elementer i en bredere fortolkning av hvordan arkitekturen fungerer. Det gjenstår ennå for Gjertsen og Hanstad å fortelle om den uvanlige mediaarkitekturopplevelsen de har gjennomgått og er en del av, men det blir det helt sikkert tid til å gjøre.

Oliver Lowenstein

Oliver Lowenstein driver Fourth Door, et nettverksbasert forsknings- og publiseringsforetak i Storbritannia.